

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

028.1

Szerző:

Hely

Cím: *Mit olvas ma a közönség*

Idő

"1933"

Forrás:

Budapesti Hírlap

Személy

Bp

1933 XI 5

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Mit olvas ma a közönség

Érdekes volna megállapítani, nyáron vagy télen termelnek-e többet az írók. A könyvpiac, mint áruforgalmi terület, azt mutatja, hogy a könyvnek legtöbbjét nyáron írják, vagy legalább is nyáron fejezik be és teszik „nyomdakésszé“, mert a könyvkiadás és természetesen az olvasás legfőbb időszaka a tél. Ekkor vásárolják a legtöbb könyvet és télen népesednek be legjobban a könyvtárak, amiben az olvasás vágya mellett tagadhatatlanul része van annak is, hogy a könyvtárakban melegedni lehet.

Hogy mit olvas a közönség, ezt pontosan meg lehet állapítani a könyvkereskedők üzleti könyveiből, de a szakemberek állítása szerint az olvasó igazi hajlandóságát jobban megmutatja a könyvtári forgalom. A könyvtárat az olvasó reklámtól, rábeszéléstől, olesó, alkalmi, úgynevezett propaganda-kiadásoktól nem befolyásolva, szabad elhatározásából használja és a könyvet azért veszi ki, hogy csakugyan el is olvassa. Míg a könyvkereskedésben vásárolt könyv, különösen a tehetősebb osztályok tagjainál, vagy exponált állásokban lévőkénél, akiknek „illik“ könyvet venni, gyakran olvasatlanul marad a könyvpolcon, amire éppen most láttunk példát egy józsefkörúti könyvkereskedőnél, aki egy elhunyt közgazdasági előkelőség családjától visszavásárolta a könyveket, amelyeket valaha a „vezér“-nek szállított. A könyvek csaknem teljes számban olvasatlanul és érintetlen formában kerültek vissza a könyvkereskedőhöz.

Fogadjuk el tehát tájékoztatóul a könyvtárat annak megállapítására, hogy mit olvas a közönség. A tudományos vagy a szakkönyvtár egyik oldalról, a főképpen divatos regényekre

berendezett kölesönkönyvtár más részről, nem mutat tiszta képet, de talán legalkalmasabb a kérdés eldöntésére a Fővárosi Könyvtár, amelynek tiz fiókjában minden népszerű tudományos és szakmunka, s minden komolyabb szépirodalmi mű, bőséges választékban megtalálható, s amelynek olvasói azokból a legszelesebb rétegekből tevődnek össze, amit általában olvasóközönségnek nevezhetünk.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy a közönség főképpen szépirodalmi könyveket olvas, majdnem háromszor annyi szépirodalmi művet, mint tudományos és szakmunkát. A szépirodalmi könyvek nagyrésze az elbeszélő-irodalomból való és ott is főképpen regény. Elbeszélések után alig nyul valaki, ezen a téren minden kielégülést megad az ujság mindennapi tárca-novellája. *Költeményekből mintegy hét százalék lehet a fogyasztás, színművekből mindössze két-három százalék, s ez a fogyasztás majdnem teljességben magyar költeményekre és színdarabokra esik.*

A tudományos és szakmunkák megosztása érdekes képet mutat és az utóbbi években sok meglepő eltolódást a háború utáni esztendőkhöz szemben. A világegés után hosszú ideig a technikai és technológiai műveket olvasta legnagyobb buzgalommal úgy az ifjúság, mint az idősebb korosztály, megosztva hajlandóságát a közgazdasági munkákkal. *Most hatalmasan előtérbe lépett a közgazdasági művek olvasása, de igen nagy kereslete van az irodalomtörténeti s történelmi olvasmányoknak, amelyek elér-*

ték már azt a forgalmat, amely tiz év óta változatlanul mutatkozik a földrajzi és utazási könyvek olvasásában. Sorrendben a természettudományi könyvek következnek, azután — s ez bizonyára meglepetésként hat, — a zenei művek, s nyomban utána a szépművészetekkel foglalkozó könyvek. A sort a sport-irodalom, a bölcséleti könyvek, az életrajzok-memoárok folytatják, s csak ezután következik a technika.

A többi tudományág és szakmai terület iránt csak kisebb érdeklődés mutatkozik, s érdekes, hogy amikor a rádió napról-napra jobban hódít, a rádióval foglalkozó szakkönyvek olvasása rendkívüli mértékben megcsappant, bizonyára azért, mert az olesón és részletre kapható kész rádiókészülékek mind jobban kiküszöbölik a rádió hőskorában divatozó otthoni rádió-összeállítást. Nagy esést mutat a hadügyi és ennek keretében a világháborúval kapcsolatos könyvek olvasása, míg erős emelkedés tapasztalható a vallásos és egyházi könyvek iránt.

A Fővárosi Könyvtár egyik tudós öre, Drescher Béla dr., pontos statisztikát is készített, a tiz fiók három napi forgalma alapján arról, hogy mit olvasott ezeken a napokon a közönség.

Kiderült, hogy 4930 művet vettek ki olvasásra. Ebből szépirodalmi volt 3609, egyéb tudományos és szakmunka 1321. A szépirodalmiak között magyar szerző szerepelt 2656, ebből elbeszélő (főképpen regényíró) 1518, költő és színműíró 138. A magyar elbeszélők között a rekordot Jókai tartja 319 kötettel, utána Herczeg Ferenc következik 170, Gárdonyi Géza 149, Mikszáth Kálmán 103, Csathó Kálmán 82 kötettel. A régi klasszikusok közül jelentősebb számot ért még el Eötvös József báró 32, Jósika Miklós 30 kötettel, s Kemény Zsigmond regényeit 18, Vas Gerebenét 10 esetben vették ki a három nap alatt. A költők és színműírók sorában Ady Endre 23, Vörösmarty 16, Kisfaludy Károly 13, Arany 10, Madách 10 kötettel vezet.

Az idegen szépírók statisztikája szerint angol szerzőtől 560 (ebből eredetiben 50), franciától 486 (eredetiben 71), némettől 440 (eredetiben 238), olasztól 42 (eredetiben 4), orosz ol 165, skandináv írótól 260 kötet fordult meg az olvasók kezén.

A külföldi olvasók rangsora az olvasottság szerint: *Jack London* 109 kötettel, *Galsworthy* 71, *Wells* 68, *Lagerlöf* 53, *Balzac* 46, *Benoit* 41, *Tolsztoj* 40 kötettel. Kivették olvasásra *Shakespearet* 23, *Dantet* 11, *Goethet* 17, *Dosztojevszkijt* 32, *Ibsent* 14 esetben.

 s ime egy sereg érdekes szám a tudományos és szakkönyvek három napos forgalmáról: közgazdaság 338 kötet, irodalomtörténet és történelem 228, földrajz, utazások 228, természet-tudomány 129, zene 100, sz epm v szetek 70, sport, játék 62, bölcelet 59, életrajzok, memoárok 58, technika 52, orvostudomány, egészségtan és rádió 27—27, vallás, egyház, valamint nyelvtudomány 26—26, nevelés, oktatás 25, általános művek 23, társadalomtudomány, kultúrtörténet és néprajz 21—21; alkalmazott tudományok 13, színház 12, jogtudomány 11, hadügy (világháborúval), valamint politika, államtudomány 7—7, statisztika 4 kötet.